

ZORGELIJKE KREDIETGROEI

Van een opgedroogde kredietmarkt is in China geen sprake. Integendeel. De oproep aan banken om de kredietkraan flink open te zetten is niet aan dovemansoren besteed gebleken.

TEKST: BERT VAN DIJK
(FREELANCECORRESPONDENT IN SHANGHAI)

In de eerste vier maanden van dit jaar hebben de grote Chinese staatsbanken voor in totaal 5,17 triljoen miljard yuan (ruim 500 miljard euro) aan leningen verstrekt. Dat is meer dan de totale kredietgroei in 2008 en ook meer dan het bedrag dat de Chinese overheid dit jaar als minimum voor ogen had. De kredietexpansie is een direct gevolg van het vorig jaar aangekondigde economische stimuleringspakket van 4.000 miljard yuan.

Op het eerste gezicht lijkt dat goed nieuws. Bedrijven hebben in China immers weer makkelijk toegang tot financiering voor nieuwe projecten en dat zal een economisch herstel sneller in de hand werken. Maar de cijfers zijn niet wat ze lijken en voor sommige economen zelfs reden tot grote zorg.

EEN VREEMDE TWEDELING

Allereerst de bestemming van al die nieuwe leningen. Hoewel concrete en gedetailleerde cijfers daarover ontbreken, doken er de afgelopen weken berichten in de media op die wijzen op een heel selectieve kredietverstreking.

Verreweg het grootste deel van de nieuwe kredieten is naar grote overheidsbedrijven gesluisd die op een of andere manier bij het economisch stimuleringspakket zijn betrokken. De Chinese vliegtuigfabrikant AVIC bijvoorbeeld heeft zoveel krediet opgenomen – alleen al 236 miljard yuan in het eerste kwartaal – dat zelfs de eigen managers overdonderd lijken. Lin Zuoming, de directeur van AVIC, zegt dat zijn grootste

zorg op dit moment is hoe al dat geld verstandig te gebruiken. Het midden- en kleinbedrijf in China klaagt echter nog altijd steen en been over een volledig opgedroogde kredietmarkt. Dat leidt tot een vreemde tweedeling.

De voorkeur van de grote staatsbanken om kredieten te verstrekken aan grote staatsbedrijven is niets nieuws. In een land waar rentepercentages niet door de vraag of de risico's worden bepaald maar door de overheid worden vastgesteld, kiezen banken liever voor het uitlenen van geld aan grote staatsbedrijven dan aan kleine particuliere bedrijven. Maar juist nu de economische groei in China is afgezwakt onder andere als

gevolg van een sterk ingezakte exportmarkt, moet de binnenlandse consumptie worden gestimuleerd. Dat lukt een stuk moeilijker als het Chinese midden- en kleinbedrijf, dat verreweg de meeste arbeidsplaatsen heeft, moeite heeft nieuw geld op te halen voor toekomstige investeringsplannen.

Druk op bancaire winsten

En er is nog een probleem. De excessieve kredietgroei in de eerste maanden van dit jaar kan op korte termijn weliswaar een impuls aan de economie geven, maar op wat langere termijn dreigt een forse toename van het aantal slechte leningen.

Kredietbeoordelaar Fitch uitte daar onlangs zijn zorgen over. “Aanleiding voor deze zorg is de recente sterke stijging van de blootstelling van banken aan bedrijven in combinatie met een daling van de bedrijfswinsten”, aldus Fitch. Volgens de kredietbeoordelaar is meer dan 90 procent van alle verstrekte leningen in de eerste vier maanden naar bedrijven gegaan – drie keer zoveel als een jaar eerder – terwijl in dezelfde periode de winst van de staatsbedrijven met 32 procent daalde.

Ook Liu Mingkang, het hoofd van de Chinese banktoezichthouder, verwacht grote druk op de winsten van de grote Chinese banken dit jaar. Of China afstevent op een bankencrisis zoals in de jaren negentig is nu nog moeilijk te voorspellen. Maar het risico op problemen lijkt met de huidige excessieve kredietgroei wel flink toegenomen. ■